

Nr 193.

Godkänd av första kammaren den 9 maj 1931.

Godkänd av andra kammaren den 9 maj 1931.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående beredande av billigare biljettpriser för sjöfolk vid resa på järnväg från och till hemorten.

(Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 10.)

(Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 6.)

Till Konungen.

Inom riksdagen har gjorts framställning i syfte att utredning måtte komma till stånd om i vilken mån och på vilket sätt det kunde beredas sjöfolket billigare biljettpriser vid resa på järnväg från och till hemorten.

Riksdagens vederbörande utskott har i stadgad ordning inhämtat yttrande över motionen från kommerskollegium, vilket yttrande bilagts utskottsbetänkandena i ämnet. Därjämte har tillfälle beretts för Svenska eldareunionen, Svenska sjömansunionen, Sveriges fartygsbefälsförening och Sveriges redareförening att inkomma med yttranden. I samtliga inkomna yttranden tillstyrkes bifall till motionen.

Eldareunionen framhåller, hurusom de dryga resekostnaderna lägga hinder i vägen för besättningsmän att under semestern besöka sin familj. Arbetslösheten i de större hamnstäderna skulle minska, om de arbetssökande finge möjlighet att begiva sig till sin hemort. Billigare resor skulle dessutom vara en rättvisa mot sjöfolket som skattebetalare. Sjömansunionen framför ungefär samma synpunkter. Fartygsbefälsföreningen framhåller främst sjömannens särställning. Redareföreningen anser, att den föreslagna förmånen för sjöfolket är motiverad med hänsyn till dess begränsade möjligheter att draga nytta av samhällets fördelar samt anger, i vilka fall förmånen bör beviljas.

Till kommerskollegii yttrande äro fogade yttranden från sjömanshusen i de sex största städerna samt från Nya stewartföreningen, Svenska maskinbefälsförbundet, Sveriges allmänna sjöfartsförening och Stockholms rederiförening samt avskrifter av till vederbörande utskott direkt inkomna yttranden. I samtliga dessa yttranden tillstyrkes jämväl bifall till motionen, om än i något fall med viss tvekan.

Det är ett känt faktum, att de, som tillhöra sjöfolkets yrkesgrupp, äro bosatta inom olika delar av landet och ofta hava mycket lång väg till den hamn, där deras fartyg har sin hemort eller som fartyget anlöper vid tid, då möjlighet till besök i hemmet kan föreligga. Riksdagen finner i likhet med motionärerna, att det är önskvärt, om dylik möjlighet kunde beredas. Billigare resor synas även kunna medföra, att sjömännen vid iråkad arbetslöshet skulle söka sig bort från den dyrare hamnstaden till hemorten. Vidare kunna måhända billigare resor bidra till större stadga i fartygsbesättningarnas sammansättning.

Likaledes lär det icke kunna förnekas, att sjömännen visserligen hava samma skattskyldighet som andra medborgare, men att de förmåner samhället bjuder icke i samma grad kunna tillgodonjutas av sjöfolket.

Såsom av kommerskollegii yttrande framgår hava de engelska sjömännen genom avtal med järnvägarna erhållit rätt till viss nedsättning i biljettpriset. Det kan tänkas, att någonting dylikt även skulle kunna genomföras i vårt land. För att få önskad effekt bör emellertid nedsättningen icke endast gälla statens järnvägar utan också de enskilda järnvägarna.

Vad statens järnvägar beträffar åtnjuta redan vissa kategorier resande ofta avsevärd nedsättning i biljettpriset. För dylik nedsättning för folkskolebarn erhåller järnvägen ersättning av statsmedel. I övrigt tillämpas däremot vanligt rabatteringsystem. Nedsatt pris tillämpas för sådana kategorier resande som skolor, scoutkårer, ungdom med diverse lyten, vissa nödlidande personer, sjuksköterskor, journalister i vissa fall, personer anställda vid statens järnvägar o. s. v. Ingendera kategorien kan dock jämföras med sjömännen.

Riksdagen finner således vissa skäl tala för, att en undersökning göres om möjligheten att bereda nedsättning i biljettprisen för sjömän. Den ifrågasatta utredningen synes böra omfatta införskaffande av upplysningar om, vid vilka tillfällen förmån av billigare resor bör beviljas, i vilken utsträckning en dylik förmån kan tänkas komma till användning samt vilka ekonomiska konsekvenser för statsverket en dylik åtgärd kan få.

Riksdagen får alltså anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om utredning, huruvida och i så fall i vilken mån och på vilket sätt sjöfolket må kunna beredas billigare biljettpriser vid resa på järnväg från och till hemorten, samt att Eders Kungl. Maj:t täcktes vidtaga de åtgärder, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 9 maj 1931.

Med undersåtlig vördnad.